

Virtuálne meny z pohľadu účtovníctva

Virtual currencies in terms of accounting

doc. Ing. Cecília Olexová, PhD.¹ – Ing. Bc. Jan Hájek, MBA, DiS.²

DOI <https://doi.org/10.33542/SCD21-0043-1-19>

Abstrakt

Príspevok je zameraný na vybrané aspekty účtovania virtuálnych mien, tak v sústave jednoduchého ako aj podvojného účtovníctva. Obchodovanie s virtuálnymi menami začalo v roku 2009, konkrétne s menou Bitcoin, odvtedy pribudlo množstvo ďalších mien. Slovenská legislatíva reagovala na potreby praxe s oneskorením, a to zákonom č. 213/2018 Z. z. o dani z poistenia s účinnosťou od 1. 10. 2018, resp. vybraných bodov od 1.1.2019, ktorým sa menil a dopĺňal zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, pričom sa problematika účtovania virtuálnych mien zužuje najmä na ich oceňovanie.

Kľúčové slová:

virtuálna mena, jednoduché účtovníctvo, podvojný účtovníctvo, oceňovanie virtuálnej meny

Abstract

The paper focuses on selected aspects of virtual currencies accounting, both in the system of single-entry and double-entry bookkeeping. Trading with virtual currency began in 2009, specifically with Bitcoin, and since then other virtual currencies have emerged. Slovak legislation responded to the needs of practice with a delay, namely by Act No. 213/2018 Coll. on insurance tax with effect from 1. October 2018, event. from 1. January 2019 for selected points, which amended Act no. 431/2002 Coll. on accounting, as amended. The issue of accounting of virtual currencies is narrowed mainly to the valuation of virtual currencies.

Key words:

virtual currency, single-entry accounting, double-entry accounting, virtual currency valuation

JEL kód: M41, M48

¹ Táto práca bola podporovaná Agentúrou na podporu výskumu a vývoja na základe zmluvy č. APVV-19-0124.

² Ing., Bc. Jan Hájek, MBA, DiS, <jan_hajek@centrum.cz>, ORCID ID: 0000-0002-3341-9436,

Vysoká škola finanční a správní, Fakulta právních a správních studií, Katedra správního práva a veřejné správy, Estonská 500, 101 00 Praha 10;

Univerzita Karlova, Právnická fakulta, Katedra finančního práva a finanční vědy, nám. Curieových 901/7, 116 40 Praha 1;

Robert Bosch GmbH;

ÚVOD

Skutočná potreba zohľadniť virtuálne meny v legislatívnej úprave účtovníctva podnikateľských jednotiek vznikla v súvislosti s obchodovaním s Bitcoinom v roku 2009 a následne s ďalšími virtuálnymi menami, ich pôvod je však spájaný už s vyvinutím blockchainu³. Legislatíva, vrátane slovenskej, pritom reagovala neskôr, a to dokonca s niekoľkoročným odstupom od reálneho používania virtuálnych mien v obchodnej praxi. Aktuálna právna úprava účtovania virtuálnych mien sa týka hlavne oceňovania virtuálnej meny. Príspevok je zameraný na vymedzenie pojmu virtuálna mena, jej druhov a základných znakov a na vybrané aspekty účtovania virtuálnych mien účtovných jednotiek účtujúcich v sústave jednoduchého účtovníctva ako aj podnikateľov účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva.

1. DEFINÍCIA, DRUHY A ZNAKY VIRTUÁLNYCH MIEN

Slovenské právne predpisy súvisiace s účtovníctvom obdobne ako aj medzinárodné štandardy účtovného vykazovania⁴ neupravujú pojem virtuálna mena. V ekonomickej teórii sa však používajú pojmy „virtuálna mena“, „kryptomena“, „virtuálne platidlo“, „virtuálne peniaze“, „virtuálna mena“, „digitálna mena“^{5,6}. Definíciu virtuálnej meny je možné nájsť v Smernici Európskeho parlamentu a rady (EÚ) 2018/843 z 30. mája 2018, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2015/849 o predchádzaní využívania finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu a smernice 2009/138/ES a 2013/36/EÚ. Z tejto definície vychádza aj definícia uvedená v Metodickom usmernení MF SR č. MF/10386/2018-721 k postupu zdaňovania virtuálnych mien, podľa ktorej sa „virtuálnou menou rozumie digitálny nositeľ hodnoty, ktorý nie je vydaný ani garantovaný centrálnou bankou ani orgánom verejnej moci, ani nie je nevyhnutne naviazaný na zákonné platidlo, nemá právny status meny alebo peňazí, ale je akceptovaný niektorými fyzickými alebo právnickými osobami ako platobný prostriedok a ktorý možno, prevádzať, uchovávať alebo s ním elektronicky obchodovať“⁷. Táto definícia odráža fakt, že transakcie s virtuálnou menou alebo vo virtuálnej mene môžu byť spojené s dosahovaním príjmu a virtuálna mena bude súčasťou obchodného majetku, ako aj zodpovednosť dotknutých fyzických a právnických osôb za prípadné straty z obchodovania, ktoré nie sú oficiálne garantované.

³ PROCHÁDZKA, D., RUBÍČKOVÁ, J. Jak na Bitcoin podle IFRS. In *Auditor*. ISSN 1210-9096, roč. XXV, 2018, č. 8, s. 7-13.

⁴ Pozri IAS 8, IAS 32, apod.

⁵ Pozri napr. KAREŠ, L. Virtuálna mena ako moderná súčasť majetku účtovnej jednotky. In *Ekonomika a informatika*. ISSN 1339-987X (online), roč. 18, 2020, č. 1, s. 83;

POPOVIČ, A., SÁBO, J., ŠTRKOLEC, M. Bitcoin a jeho finančno-právne východiská. In *Suchoža, J., Husár, J., Hučková, R. (eds.): Právo, obchod, ekonomika. Zborník vedeckých prác. Košice: Univerzita P. J. Šafárika v Košiciach*. 2020, s. 218.

⁶ Okrem týchto pojmov sa používa aj pojem kryptoaktíva ako „digitálne aktíva založené na kryptografii, ktoré sú decentralizované a väčšinou fungujú na tzv. blockchainovej technológii“ (Národná banka Slovenska. *Kryptoaktíva a Initial Coin Offerings (ICOs)*. [online]. [cit. 01.06.2021]. Dostupné na: <<https://www.nbs.sk/sk/dohlad-nad-financnym-trhom/fintech/kryptoaktiva-a-initial-coin-offerings-icos>>).

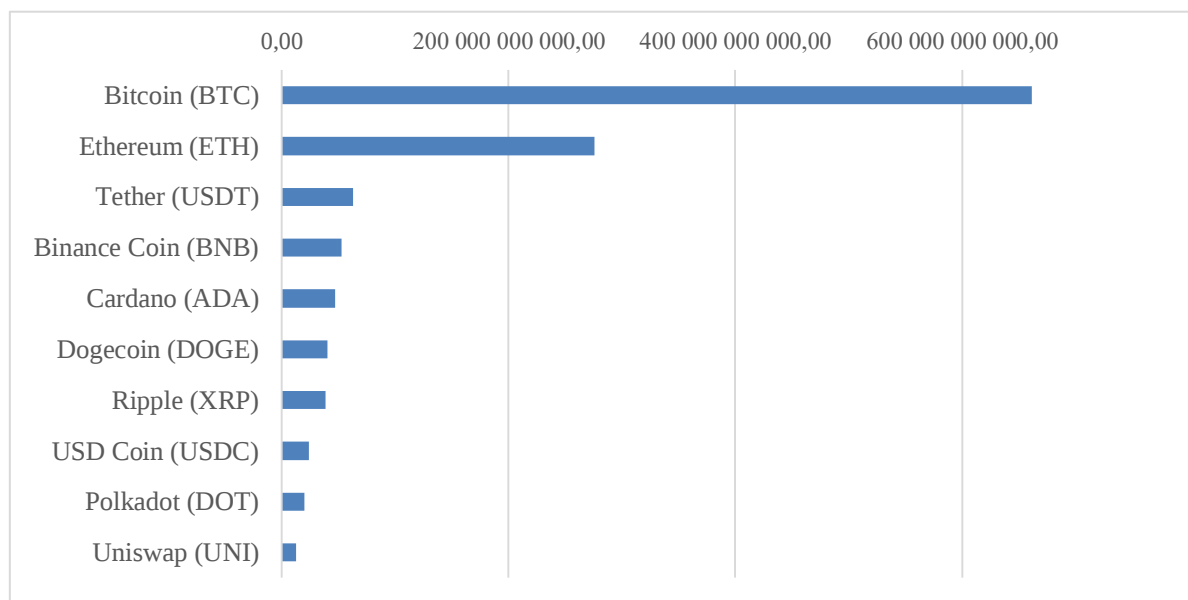
⁷ Pozn. Na trestno-právne účely bola zákonom č. 312/2020 Z. z. doplnená v zákone č. 300/2005 Z. z. (Trestný zákon) úprava virtuálnej meny v § 131, ods. 7 s účinnosťou od 1. 1. 2021. Najvýraznejším rozdielom je chápanie virtuálnej meny nie ako platobného prostriedku, ale ako nástroja výmeny.

Vo všeobecnosti je teda virtuálna mena digitálne platidlo, určené na on-line obchodovanie, pričom využíva a implementuje princípy kryptografie, s cieľom vytvoriť distribuovanú, decentralizovanú a bezpečnú digitálnu menu.

Bitcoin je prvou virtuálnou menou, s ktorou sa začalo obchodovať 3. 1. 2009 a jej vznik sa spája so skupinou osôb, ktorá sa označuje pseudonymom Satoshi Nakamoto. Celkové množstvo bitcoinov v obehu je konečné a dopredu známe (približne 21 mil. bitcoinov) a náklady na ťažbu postupne rastú s úbytkom „voľných“ kombinácií. Bitcoin je deliteľný, najmenšou odvodenou jednotkou je satoshi („sat“), pričom 1 sat = 0,00000001 BTC.

Virtuálne meny umožňujú vykonávanie globálnych platieb a všetky transakcie sú zapisované do distribuovanej decentralizovanej databázy blockchain, ktorá uchováva neustále sa rozširujúci počet záznamov, ktoré sú chránené proti neoprávnenému zásahu tak z vonkajšej strany, ako aj zo strany samotných uzlov siete. Historicky bol blockchain⁸ navrhnutý ako peer-to-peer sieť rovnocenných uzlov, ktoré sú prevádzkované na rovnakej softvérovej báze a prvé implementácie blockchainu sa zameriavali práve na vytvorenie a správu virtuálnych mien.

Na princípe bitcoinu vznikli ďalšie alternatívne virtuálne meny (používa sa aj pojem altcoiny), v roku 2011 Litecoin, Namecoin, v roku 2013 Peercoin a množstvo ďalších, či už na základe zmeny vlastností bitcoinového blockchainu (napr. Litecoin) alebo vytvorením nového blockchainu (napr. Ethereum). Celkovo je v súčasnosti zaregistrovaných 10 410 virtuálnych mien (k 13. 6. 2021), pričom poradie prvých desiatich (podľa trhovej kapitalizácie) je uvedené na grafe 1.



⁸ Bližšie pozri napr. EYGM Limited. *Štúdia možností a potenciálu technológie „blockchain“ pri zlepšovaní eGovernment riešení* [online]. 2019. [cit. 30.05.2021]. Dostupné na: <https://www.mirri.gov.sk/wp-content/uploads/2019/06/UPPVII-blockchain-studia-v2_3-20190318.pdf> a IANSITI, M., LAKHANI, K.R. The Truth About Blockchain. 2017. In *Harvard Business Review*. 2017, January-February 2017, s. 118-127.

Graf 1 Virtuálne meny (os y) podľa trhovej kapitalizácie (v USD) (os x)

Zdroj: vlastné spracovanie; dáta <https://coinmarketcap.com/>

Tether a USD Coin sú stabilné meny naviazané s kurzom 1:1 k USD (tzv. „stable coins“). Z tých známejších možno ďalej spomenúť Litecoin (LTC) na 12. mieste, THETA (THETA) na 16. alebo Monero (XMR) na 27. mieste (k 13. 6. 2021).

Znakmi virtuálnych mien sú:⁹

- Decentralizácia a deregulácia – virtuálne meny nie sú regulované žiadnou vládou či ústrednou inštitúciou na rozdiel od klasických fiat mien a tak ich ani nie je možné využiť na ovplyvňovanie menovej politiky. Hodnotu virtuálnych mien určuje iba reálna ponuka a dopyt účastníkov trhu, z čoho vyplýva ich vysoká volatilita¹⁰.
- Transakcie prebiehajú jednoducho, okamžite a v akomkoľvek objeme.
- Poplatky za transakcie nie sú, alebo sú veľmi nízke.
- Anonymita, ktorá sa považuje za veľkú výhodu. Na druhej strane, táto anonymita umožňuje aj anonymizovať výnosy z organizovaného zločinu a prania špinavých peňazí.¹¹ Anonymita platieb však nie je nutnou vlastnosťou transakcií s virtuálnymi menami.
- Virtuálne meny môžu byť uložené v počítači alebo v kryptopeňaženke.
- Bezpečnosť údajov môže byť problémom z dôvodu častých útokov hackerov.
- Nenávratnosť virtuálnych peňazí, ak by boli omylom poslané na nesprávnu adresu.
- Medzi hlavné spôsoby získavania virtuálnych mien patria ťažba virtuálnej meny (z anglického výrazu „mining“), nákup na burze, založenie vlastnej virtuálnej meny, odmena za aktivitu a zisky z obchodovania a investície do virtuálnej meny.

2. ÚČTOVANIE VIRTUÁLNYCH MIEN

Pre potreby účtovania a zdaňovania príjmov súvisiacich s virtuálnymi menami je potrebné vychádzať zo zákona č. 213/2018 Z. z. o dani z poistenia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, konkrétne ide o článok III a IV. Podľa článku III sa do zákona č. 431/2020 Z. z. o účtovníctve (ďalej iba „ZoÚ“) v znení neskorších predpisov doplnila s účinnosťou od 1. 10. 2018 úprava oceňovania virtuálnej meny, a to nasledovne:

⁹ Spracované podľa: VARGA, P. *Zdaňovanie bitcoinov a iných kryptomien*. [online]. 2021. [cit. 30.05.2021]. Dostupné na: <<https://www.carpathianag.sk/nase-aktivity/zdanovanie-bitcoinov-a-nych-kryptomien/>> a MEJZLÍK, L. *Účtování kryptoměn* [online]. 2018. [cit. 01.06.2021]. Dostupné na: <<http://nur.cz/wp-content/uploads/2018/12/Semin%C3%A1%C5%99-N%C3%9AR-2018-Mejzl%C3%ADk-Ladislav.pdf>>.

¹⁰ Výstižným príkladom je rapidný prepad hodnoty kryptomien po vyhlásení šéfa Tesly Elona Muska v máji 2021, že automobilová spoločnosť nebude za svoje elektromobily prijímať platby v bitcoinoch.

¹¹ Bližšie pozri: JURISOVÁ, M. *Virtuálne meny verzus kriminalita*. [online]. [cit. 30.05.2021]. Dostupné na: <https://www.akademiapz.sk/sites/default/files/PTP/3-2020/008%20%20JURISOV%C3%81%20%20Virtu%C3%A1lne%20meny%20verzus%20kriminalita_EDITED.pdf>.

- § 24 ods. 10 ZoÚ – virtuálnu menu prepočítava účtovná jednotka na eurá ku dňu uskutočnenia účtovného prípadu podľa § 25 ods. 1 h) ZoÚ a na virtuálnu menu sa § 4 ods. 7 ZoÚ vzťahuje primerane;
- § 25 ods. 1 písm. h) ZoÚ – ocenenie virtuálnej meny reálnou hodnotou, ktorou sa oceňuje:
 1. odplatne nadobudnutá virtuálna mena,
 2. virtuálna mena nadobudnutá ťažbou ku dňu výmeny za iný majetok alebo službu,
 3. služba a majetok nadobudnuté výmenou za virtuálnu menu okrem peňažných prostriedkov a cenín ocenených menovitými hodnotami,
 4. virtuálna mena nadobudnutá výmenou za inú virtuálnu menu.
- v § 25 ods. 5 ZoÚ sa dopĺňa spôsob ocenenia aj pre majetok, ktorým je virtuálna mena,
- § 27 ZoÚ sa dopĺňa o odsek 13, a to o definíciu reálnej hodnoty virtuálnej meny, ktorou je trhovú cenu v deň ocenenia podľa § 24 ods. 1 písm. a) ZoÚ, a to zistená spôsobom, ktorý určí účtovná jednotka zo zvoleného verejného trhu s virtuálnou menou. V priebehu účtovného obdobia ale účtovná jednotka musí používať rovnaký spôsob určenia reálnej hodnoty pre danú virtuálnu menu¹².

Účtovné predpisy sa týkajú všeobecne virtuálnych mien, pričom potrebné členenie podľa druhu virtuálnej meny si môže účtovná jednotka zabezpečiť vo svojej analytickej evidencii.

2.1 Účtovanie virtuálnych mien v sústave jednoduchého účtovníctva

Účtovanie virtuálnych mien v sústave jednoduchého účtovníctva sa opiera o opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky z 13. decembra 2007 č. MF/27076/2007-74, ktoré ustanovuje podrobnosti o postupoch účtovania a podrobnosti o usporiadaní, označovaní a obsahovom vymedzení položiek účtovnej závierky pre účtovné jednotky účtujúce v sústave jednoduchého účtovníctva, ktoré podnikajú alebo vykonávajú inú samostatnú zárobkovú činnosť, ak preukazujú svoje výdavky vynaložené na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmov na účely zistenia základu dane z príjmov v znení neskorších predpisov (ďalej iba „postupy účtovania v JÚ“).

Virtuálna mena je krátkodobý finančný majetok a v postupoch účtovania v JÚ bol doplnený v § 12 odsek 6 postupov účtovania v JÚ, podľa ktorého pri odplatnom nadobudnutí virtuálnej meny a bezodplatnom nadobudnutí virtuálnej meny sa v knihe krátkodobého finančného majetku účtuje obstaranie virtuálnej meny v reálnej hodnote podľa § 27 ods. 13 ZoÚ. Pri následnom predaji bezodplatne nadobudnutej virtuálnej meny sa postupuje podľa doplneného odseku 13 v § 4 postupov účtovania v JÚ:

- pri nadobudnutí virtuálnej meny za eurá alebo inú cudziu menu sa tento výdavok účtuje v peňažnom denníku ako výdavok, ktorý sa nezahrňuje do základu dane z príjmov,
- pri nadobudnutej virtuálnej mene za eurá, príp. za inú cudziu menu sa pri jej následnom predaji účtuje výdavok ovplyvňujúci základ dane z príjmov v členení na „ostatné

¹² Pozn. Podrobnosti oceňovania virtuálnej meny uvedie účtovná jednotka vo vnútornom predpise.

výdavky“ a príjem z odplatného prevodu virtuálnej meny sa účtuje ako príjem zahrňovaný do základu dane z príjmov v členení na „ostatné príjmy“;

- pri predaji virtuálnej meny sa v peňažnom denníku účtuje v rámci uzávierkových účtovných operácií výdavok ovplyvňujúci základ dane z príjmov v členení na „ostatné výdavky“ a príjem zahrňovaný do základu dane z príjmov v členení „ostatné príjmy“.

2.2 Účtovanie virtuálnych mien v sústave podvojného účtovníctva

Účtovanie virtuálnych mien v sústave podvojného účtovníctva sa opiera o opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky zo 16. decembra 2002 č. 23054/2002-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre podnikateľov účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva v znení neskorších predpisov (ďalej iba „postupy účtovania v PÚ“).

Virtuálna mena je krátkodobým finančným majetkom iným ako peňažné prostriedky, preto sa v postupoch účtovania pre PÚ museli doplniť ustanovenia, ktoré sa vzťahujú ku krátkodobému finančnému majetku:

- zásady pre členenie krátkodobého majetku a jeho účtovanie v § 17 postupov účtovania v PU sa doplnili v odseku 10 písm. c), podľa ktorého je krátkodobým finančným majetkom aj majetok účtovaný v účtovej skupine 25, a to vrátane odplatne nadobudnutej virtuálnej meny, virtuálnej meny nadobudnutej ťažbou ku dňu výmeny za iný majetok alebo službu a virtuálnej meny nadobudnutej výmenou za inú virtuálnu menu;
- podľa § 46, odsek 6 postupov účtovania v PÚ, na účte účtovej skupiny 25 (Krátkodobý finančný majetok)¹³, ktorý si v účtovom rozvrhu vytvorila účtovná jednotka na účtovanie o virtuálnej mene podľa § 17 ods. 10 písm. c) postupov účtovania v PÚ sa účtuje prírastok virtuálnej meny a úbytok virtuálnej meny. Analytické účty sa vytvárajú podľa jednotlivých virtuálnych mien a na virtuálnu menu nadobudnutú ťažbou ku dňu výmeny za iný majetok alebo službu sa vytvára osobitný analytický účet. Účtovanie virtuálnej meny do nákladov pri úbytku virtuálnej meny sa účtuje na ťarchu účtu 568 (Ostatné finančné náklady). Účtovanie virtuálnej meny do výnosov sa účtuje v prospech účtu 668 (Ostatné finančné výnosy). Pri prepočte reálnej hodnoty virtuálnej meny podľa § 27 ods. 13 ZoÚ vyjadrenej v cudzej mene na menu euro sa postupuje podľa § 24 ods. 2 písm. a) ZoÚ. V účtovníctve vzniknuté hodnotové rozdiely z dôvodu ocenenia virtuálnej meny a prepočtu virtuálnej meny na eurá sa účtujú podľa charakteru na ťarchu účtu 568 (Ostatné finančné náklady) alebo v prospech účtu 668 (Ostatné finančné výnosy).

Hodnotové rozdiely môžu vzniknúť napríklad¹⁴:

¹³ Pozn. Účtovná jednotka môže vytvoriť účet účtovného rozvrhu v rámci účtovnej skupiny 25 (Krátkodobý finančný majetok) 258 (Virtuálna mena) a analytické účty si účtovná jednotka vytvorí podľa virtuálnych mien, napr. 258.100 (Virtuálna mena – Bitcoin).

¹⁴ ADAMÍKOVÁ, M. Virtuálna mena v príkladoch – JÚ a PÚ. In *Dane a Účtovníctvo*. ISSN 1336-426X, 2020, č. 7/2020, s. 53-62.

- pri kúpe virtuálnej meny v individuálnom obchode môže vzniknúť rozdiel medzi kúpnu cenou a reálnou hodnotou podľa § 27, ods. 13 ZoÚ,
- pri predaji majetku alebo služby za virtuálnu menu môže vzniknúť rozdiel medzi hodnotou pohľadávky v čase predaja majetku alebo služby a v čase inkasa pohľadávky,
- pri obstaraní majetku a služby za virtuálnu menu môže vzniknúť rozdiel medzi hodnotou záväzku v čase obstarania majetku alebo služby a v čase úhrady záväzku.

Potrebné je rozlišovať, o aký úbytok virtuálnej meny ide. Priamy predaj virtuálnej meny sa účtuje na ťarchu nákladov. Ak sa virtuálna mena používa ako platobný prostriedok, úbytok virtuálnej meny sa neúčtuje na ťarchu nákladov. Špecifická úprava je pre nadobudnutie virtuálnej meny ťažbou, a to v § 80 ods. 8 a § 85 ods. 2 písm. b) postupov účtovania v PÚ. Virtuálna mena získaná vlastnými silami – ťažbou sa do dňa jej vyradenia výmenou alebo iným spôsobom eviduje v podsúvahe a v deň realizácie výmeny alebo predaja sa táto virtuálna mena účtuje v prospech účtu 668 (Ostatné finančné výnosy).

ZÁVER

Používanie virtuálnych mien podnikateľmi je čoraz intenzívnejšie a populárnejšie¹⁵, napriek neistote a rizikám, ktoré sú s virtuálnymi menami spojené a extrémnej nestálosti ich hodnoty. Zákon č. 213/2018 Z. z. o dani z poistenia a o zmene a doplnení niektorých zákonov bol reakciou na potrebu zvýšenia právnej istoty pri zdaňovaní i účtovaní operácií s virtuálnymi menami, resp. vo virtuálnych menách. Z vyššie uvedeného je zjavné, že úprava v jednotlivých účtovne-právnych normách vychádza takmer výhradne z úvahy, že kryptomeny predstavujú finančné aktívum. Toto však nemusí pokrývať všetky situácie v podnikovej praxi účtovníka a možno by bolo žiaduce ďalšie rozšírenie úpravy virtuálnych mien v príslušných právnych predpisoch, najmä pripustenie, že môžu predstavovať nefinančnú investíciu, ba dokonca zásobu¹⁶. Taktiež je nutné poukázať na problematiku zdaňovania príjmov z virtuálnych mien¹⁷, najmä daňovej optimalizácie vzhľadom na nejasnú hranicu medzi legálnosťou daňovej optimalizácie a daňovým trestným činom pri agresívnejších spôsoboch daňovej optimalizácie.

POUŽITÁ LITERATÚRA

1. ADAMÍKOVÁ, M. Virtuálna mena v príkladoch – JÚ a PÚ. In *Dane a Účtovníctvo*. ISSN 1336-426X, 2020, č. 7/2020, s. 53-62.

¹⁵ Vo februári 2021 sa na Slovensku predali virtuálne meny v hodnote takmer 11,5 mil. €, čo predstavuje dvojnásobný medziročný nárast (www.bitstock.com). Na druhej strane treba podotknúť, že sú aj krajiny, ktoré zvažujú zákaz obchodovania i vlastníctva virtuálnych mien (napr. India, čiastočne Nigéria, Čína).

¹⁶ PROCHÁZKA, D., ROUBÍČKOVÁ, J. Jak na Bitcoin podle IFRS. In *Auditor*. ISSN 1210-9096, roč. XXV, 2018, č. 8, s. 7-13.

¹⁷ Bližšie OECD. *Taxing Virtual Currencies: An Overview Of Tax Treatments And Emerging Tax Policy Issues* [online]. Paris: OECD, 2020. [cit. 01.06.2021]. Dostupné na: <www.oecd.org/tax/tax-policy/taxing-virtual-currencies-an-overview-of-tax-treatments-and-emerging-tax-policy-issues.htm>.

2. EYGM Limited. *Štúdia možností a potenciálu technológie „blockchain“ pri zlepšovaní eGovernment riešení*. [online]. 2019. [cit. 30.05.2021]. Dostupné na: <https://www.mirri.gov.sk/wp-content/uploads/2019/06/UPPVII-blockchain-studia-v2_3-20190318.pdf>.
3. <https://coinmarketcap.com/>
4. IANSITI, M., LAKHANI, K.R. The Truth About Blockchain. 2017. In *Harvard Business Review*. 2017, January-February 2017, s. 118-127.
5. International Accounting Standard 8.
6. International Accounting Standard 32.
7. JURISOVÁ, M. *Virtuálne meny verzus kriminalita*. [online]. [cit. 30.05.2021]. Dostupné na: <https://www.akademiapz.sk/sites/default/files/PTP/3-2020/008%20%20JURISOV%C3%81%20%20Virtu%C3%A1lne%20meny%20verzus%20kriminalita_EDITED.pdf>.
8. KAREŠ, L. Virtuálna mena ako moderná súčasť majetku účtovnej jednotky. In *Ekonomika a informatika*. ISSN 1339-987X (online), roč. 18, 2020, č. 1, s. 82-92.
9. MEJZLÍK, L. *Účtování kryptoměn*. [online]. 2018. [cit. 01.06.2021]. Dostupné na: <<http://nur.cz/wp-content/uploads/2018/12/Semin%C3%A1%C5%99-N%C3%9AR-2018-Mejzl%C3%ADk-Ladislav.pdf>>.
10. Metodické usmernenie Ministerstva financií Slovenskej republiky č. MF/10386/2018-721 k postupu zdaňovania virtuálnych mien.
11. Národná banka Slovenska. *Kryptoaktíva a Initial Coin Offerings (ICOs)*. [online]. [cit. 01.06.2021]. Dostupné na: <<https://www.nbs.sk/sk/dohlad-nad-financnym-trhom/fintech/kryptoaktiva-a-initial-coin-offerings-icos>>.
12. OECD. *Taxing Virtual Currencies: An Overview Of Tax Treatments And Emerging Tax Policy Issues*. [online]. Paris: OECD, 2020. [cit. 01.06.2021]. Dostupné na: <www.oecd.org/tax/tax-policy/taxing-virtual-currencies-an-overview-of-tax-treatments-and-emergingtax-policy-issues.htm>.
13. Opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky z 13. decembra 2007 č. MF/27076/2007-74, ktoré ustanovuje podrobnosti o postupoch účtovania a podrobnosti o usporiadaní, označovaní a obsahovom vymedzení položiek účtovnej závierky pre účtovné jednotky účtujúce v sústave jednoduchého účtovníctva, ktoré podnikajú alebo vykonávajú inú samostatnú zárobkovú činnosť, ak preukazujú svoje výdavky vynaložené na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmov na účely zistenia základu dane z príjmov v znení neskorších predpisov.
14. Opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky zo 16. decembra 2002 č. 23054/2002-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre podnikateľov účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva v znení neskorších predpisov.
15. POPOVIČ, A., SÁBO, J., ŠTRKOLEC, M. Bitcoin a jeho finančno-právne východiská. In *Suchoža, J., Husár, J., Hučková, R. (eds.): Právo, obchod, ekonomika. Zborník vedeckých prác. Košice: Univerzita P. J. Šafárika v Košiciach*. 2020, s. 217-228. ISBN 978-80-8152-930-6

16. PROCHÁZKA, D., ROUBÍČKOVÁ, J. Jak na Bitcoin podle IFRS. In *Auditor*. ISSN 1210-9096, roč. XXV, 2018, č. 8, s. 7-13.
17. Smernica Európskeho parlamentu a rady (EÚ) 2018/843 z 30. mája 2018, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2015/849 o predchádzaní využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu a smernice 2009/138/ES a 2013/36/EÚ.
18. VARGA, P. *Zdaňovanie bitcoinov a iných kryptomien*. [online]. 2021. [cit. 30.05.2021]. Dostupné na: <<https://www.carpathianag.sk/nase-aktivity/zdanovanie-bitcoinov-a-inych-kryptomien/>>.
19. www.bitstock.com.
20. Zákon č. 213/2018 Z. z. o dani z poistenia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
21. Zákon č. 431/2020 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov.

KONTAKT NA AUTORA

cecilia.olexova@euba.sk

Ekonomická univerzita v Bratislave, Podnikovohospodárska fakulta so sídlom
v Košiciach
Tajovského 13
041 30 Košice
Slovenská republika

jan_hajek@centrum.cz

Univerzita Karlova, Právnická fakulta
nám. Curieových 901/7
116 40 Praha 1
Česká republika